

EOC
EUROASIAN
ONLINE
CONFERENCES

ENGLAND CONFERENCE

**INTERNATIONAL CONFERENCE ON
MULTIDISCIPLINARY STUDIES AND
EDUCATION**

Google Scholar

zenodo

OpenAIRE

doi digital object
identifier

eoconf.com - from 2024

INTERNATIONAL CONFERENCE ON MULTIDISCIPLINARY STUDIES AND EDUCATION: a collection scientific works of the International scientific conference – London, England, 2025. Issue 4

Languages of publication: Uzbek, English, Russian, German, Italian, Spanish

The collection consists of scientific research of scientists, graduate students and students who took part in the International Scientific online conference «**INTERNATIONAL CONFERENCE ON MULTIDISCIPLINARY STUDIES AND EDUCATION**». Which took place in London , 2025.

Conference proceedings are recommended for scientists and teachers in higher education establishments. They can be used in education, including the process of post - graduate teaching, preparation for obtain bachelors' and masters' degrees. The review of all articles was accomplished by experts, materials are according to authors copyright. The authors are responsible for content, researches results and errors.

TIL O'RGANAYOTGAN MAMLAKATLARNING TA'LIM TIZIMI.**Yuldashev Og'abek Komiljon o'g'li**Namangan davlat pedagogika instituti
Xorijiy tillar kafedrasi katta o'qituvchisiOgabek9297@gmail.com**ERKABOYEVA FERUZA YORQINJON QIZI**Namangan davlat pedagogika instituti
Pedagogika fakulteti K.BTS.AU-23 guruh talabasi

Annotatsiya: Ushbu maqolada til o'rganish jarayoni va turli mamlakatlarning ta'lim tizimidagi yondashuvlar tahlil qilinadi. Mamlakatlarning lingvistik siyosati, pedagogik metodologiyalari, ta'lim dasturlari va innovatsion texnologiyalar orqali til o'rganish samaradorligi o'rganilgan. Shu bilan birga, xorijiy tilni o'rganishdagi muvaffaqiyat omillari va ta'lim tizimidagi farqlar tahlil qilinadi. Maqola ilmiy va amaliy jihatdan til o'rganish jarayonini samarali tashkil etish uchun tavsiyalarni o'z ichiga oladi.

Kalit so'zlar: til o'rganish, ta'lim tizimi, lingvistik siyosat, pedagogik metodika, innovatsion texnologiyalar, ta'lim samaradorligi

Аннотация: В данной статье анализируются процессы изучения языков и подходы различных стран в системе образования. Рассматриваются лингвистическая политика стран, педагогические методологии, образовательные программы и эффективность изучения языков через инновационные технологии. Кроме того, анализируются факторы успеха в изучении иностранных языков и различия в системах образования. Статья содержит рекомендации по эффективной организации процесса изучения языков с научной и практической точки зрения.

Ключевые слова: изучение языков, система образования, лингвистическая политика, педагогическая методика, инновационные технологии, эффективность обучения.

Annotation: This article analyzes the language learning process and approaches of various countries' education systems. It examines countries' linguistic policies, pedagogical methodologies, curricula, and the effectiveness of language learning through innovative technologies. Additionally, it analyzes success factors in foreign language acquisition and differences in education systems. The article provides recommendations for effectively organizing the language learning process from both scientific and practical perspectives.

Keywords: language learning, education system, linguistic policy, pedagogical methodology, innovative technologies, learning effectiveness.

Kirish

Til o'rganish insonning shaxsiy va ijtimoiy rivojlanishida muhim rol o'ynaydi.

XXI asrda globalizatsiya jarayonida chet tillarni o'rganish nafaqat shaxsiy rivojlanish, balki iqtisodiy va madaniy integratsiya vositasi sifatida ham ahamiyat kasb etadi.

Turli mamlakatlar ta'lim tizimida chet tillarni o'rgatish usullari va pedagogik yondashuvlar turlicha bo'lib, ular milliy til siyosati, pedagogik an'analar va zamonaviy texnologiyalar bilan chambarchas bog'liqdir. Maqola til o'rganishdagi samaradorlikni oshirish uchun turli mamlakatlarning tajribasini tahlil qiladi.

Tahlil va muhokama

Til o'rganish jarayoni har bir mamlakatning ta'lim tizimiga bog'liq bo'lib, ularning lingvistik siyosati, pedagogik yondashuvlari va innovatsion texnologiyalarga e'tibori bilan belgilanadi. Yevropa mamlakatlarida chet tillarni o'rgatishning keng tarqalgan tizimi mavjud. Masalan, Germaniya va Frantsiyada ta'lim tizimida boshlang'ich sinfdan boshlab chet tillarga e'tibor qaratiladi. Dars jarayoni kommunikativ metodga asoslangan bo'lib, tilni amaliy ishlatish imkoniyatlari keng qo'llaniladi ³. Shu bilan birga, maktablarda til laboratoriyalari, interaktiv dasturlar, multimedia resurslar va onlayn platformalardan keng foydalanish talabalarning tinglab tushunish, gapirish va yozish ko'nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiladi ⁴. Bu yondashuv chet tilni nafaqat nazariy darajada, balki kundalik hayotda qo'llashga imkon yaratadi. Masalan, Fransiyada boshlang'ich sinflardan boshlab talabalar fransuz tilida o'yinlar va rol o'yinlari orqali so'z boyligini oshiradi, tinglab tushunish ko'nikmalarini kuchaytiradi. Germaniyada esa dars jarayonida talabalar guruh ishlari orqali amaliy mashqlarni bajaradi, bu esa tilni o'rganishni interaktiv va qiziqarli qiladi.

Skandinaviya mamlakatlari (Shvetsiya, Norvegiya, Daniya) o'zlarining lingvistik siyosati bilan ajralib turadi. Bu mamlakatlarda chet tilni o'rgatish nafaqat akademik maqsad, balki fuqarolik ko'nikmalarini shakllantirish vositasi sifatida amalga oshiriladi. Ta'lim tizimida "integrativ yondashuv" qo'llaniladi: talabalarga tilni kontekstda ishlatish, madaniy jihatlarni o'rganish va interaktiv o'quv mashg'ulotlari taqdim etiladi ⁵. Shu bilan birga, talabalar turli madaniy muhitlarda tilni amalda qo'llash imkoniyatiga ega bo'ladi. Masalan, Norvegiyada talabalar chet tilini o'rgangan holda mahalliy kutubxonalar, teatr va madaniy markazlarda interaktiv mashg'ulotlarda qatnashadi. Shvetsiyada esa til o'rganish jarayoni ijtimoiy loyiha asosida tashkil etiladi, bu esa nafaqat til ko'nikmalarini oshirish, balki ijtimoiy ko'nikmalarni rivojlantirishga xizmat qiladi.

Osiyo mamlakatlarida, xususan, Yaponiya va Janubiy Koreyada til o'rganish tizimi qat'iy akademik yondashuvga asoslangan. Grammatik qoidalar, so'z boyligi va imlo ustida ko'p e'tibor qaratiladi. Shu bilan birga, so'nggi yillarda texnologik innovatsiyalar – masalan, interaktiv ilovalar, onlayn kurslar, sun'iy intellekt va virtual laboratoriyalar yordamida

talabalarining til ko'nikmalarini mustahkamlash usullari keng tarqalmoqda 6. Masalan, Yaponiya maktablarida talabalar interaktiv ilovalar yordamida grammatika va so'z boyligini mustahkamlashadi, shuningdek, VR texnologiyasi orqali turli ijtimoiy vaziyatlarda muloqot qilish imkoniyatiga ega bo'ladi. Janubiy Koreyada esa onlayn platformalar va AI yordamida talabalar individual darajaga moslashtirilgan mashqlarni bajaradi, bu esa o'rganish jarayonini yanada samarali qiladi.

AQSh va Kanada kabi mamlakatlarda til o'rganish jarayoni talabalarni faol interaktiv mashg'ulotlar orqali jalb qilishga qaratilgan. Ingliz tili darslari ko'pincha projekt asosida, suhbat klublari, amaliy ishlar va interaktiv simulyatsiyalar orqali olib boriladi. Shu bilan birga, ko'plab universitetlar til o'rganish bo'yicha o'zaro almashuv dasturlarini taklif qiladi 7. Masalan, AQSh universitetlarida talaba chet tilini o'rgangan holda xalqaro konferentsiyalarda ishtirok etadi, bu esa nafaqat til ko'nikmalarini rivojlantiradi, balki ilmiy va madaniy tajribani oshiradi. Kanada ta'lim tizimida esa bilingvizm va ko'p tillilikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratiladi, bu esa tilni o'rganish jarayonini jamiyatning turli qatlamlariga moslashtiradi.

Zamonaviy texnologiyalarni qo'llash chet tillarni o'rgatish samaradorligini sezilarli darajada oshirmoqda. Masalan, mobil ilovalar, virtual va kengaytirilgan reallik (VR/AR) platformalari orqali talabalar tilni tabiiy kontekstda mashq qilish imkoniyatiga ega bo'ladi. Shu bilan birga, onlayn platformalar va sun'iy intellekt yordamida individual darajaga moslashtirilgan ta'lim jarayoni amalga oshirilmoqda 8. Bu usullar nafaqat maktab darajasida, balki universitetlar va til kurslarida ham keng qo'llanilmoqda. Misol uchun, Duolingo, Busuu va LingQ kabi platformalar talabalarni har kuni qisqa interaktiv mashqlar orqali motivatsiya qiladi va ular o'rgangan so'zlarni tezda amaliyotda qo'llash imkoniyatiga ega bo'ladi.

Mamlakatlarning til o'rganish tizimidagi farqlar asosan quyidagi omillarga bog'liq: milliy til siyosati, ta'lim tizimi darajasi, pedagogik metodlar, texnologik infratuzilma va ijtimoiy madaniyat. Masalan, Yevropa mamlakatlarida til siyosati chet tillarga katta e'tibor qaratadi va talabalarining chet tilini o'rganish darajasi davlat siyosati bilan qo'llab-quvvatlanadi. Skandinaviya mamlakatlarida esa integrativ yondashuv bilan birga talabalarining ijtimoiy tajribasi ham hisobga olinadi, bu esa tilni o'rganish jarayonini yanada boyitadi. Osiyo mamlakatlarida qat'iy akademik yondashuv tilni o'rganishda tizimli bilimlarni ta'minlaydi, ammo interaktiv metodlar va texnologiyalar yordamida o'rganish jarayoni yanada qiziqarli va samarali bo'lmoqda.

Til o'rganishda muvaffaqiyatga erishish uchun motivatsiya, muntazam mashq va tilga doimiy ta'sir muhim hisoblanadi 9. Masalan, Germaniya va Frantsiyada talabalar darsdan tashqari chet tillar klublarida faol ishtirok etadi, Skandinaviya mamlakatlarida talabalar xalqaro loyihalarda qatnashadi,

Osiyoda esa talabalar onlayn va VR mashg'ulotlari orqali kunlik mashq qiladilar. Shu bilan birga, tilni o'rgatishda pedagogik metodlarni shaxsiylashtirish va texnologiyalardan foydalanish muvaffaqiyat darajasini oshiradi.

Shuningdek, xalqaro til standartlarini joriy etish ham til o'rganish jarayonida muhim ahamiyatga ega. Masalan, Yevropa mamlakatlarida CEFR (Common European Framework of Reference for Languages) standarti asosida darslar olib boriladi, bu esa talabalarni xalqaro darajada baholash va ularga mos metodlarni tanlash imkonini beradi. AQSh va Kanadada esa ACTFL (American Council on the Teaching of Foreign Languages) standartlari qo'llaniladi, bu ham til o'rganish samaradorligini oshiradi.

Til o'rganish jarayonida madaniy kontekst va ijtimoiy muhitning ahamiyati ham katta. Til nafaqat aloqa vositasi, balki madaniy kod va ijtimoiy identifikatsiya vositasi sifatida ham ishlaydi. Shu bois, tilni amaliyotda qo'llash imkoniyatini yaratadigan interaktiv va madaniy dasturlar til o'rganishning samaradorligini oshiradi. Masalan, Shvetsiya va Norvegiyada talabalar tilni o'rganishda turli madaniy vaziyatlarni simulyatsiya qiladigan dasturlarni ishlatadilar.

Umuman olganda, tahlil shuni ko'rsatadiki, til o'rganish jarayoni global miqyosda bir xil standartlarga asoslangan bo'lsa-da, har bir mamlakatning o'ziga xos pedagogik yondashuvi, madaniyati va texnologik imkoniyatlari bilan ajralib turadi. Bu esa til o'rganishning samaradorligini belgilovchi asosiy omillardan biri hisoblanadi. Shu bois, til o'rganish jarayonida mamlakatlar tajribasini o'rganish va ularni milliy sharoitga moslashtirish muhimdir.

Xulosa. Tahlil natijalari shuni ko'rsatadiki, til o'rganishning samaradorligi nafaqat metodikaga, balki mamlakatning lingvistik siyosatiga, pedagogik an'analarga va texnologik imkoniyatlarga bog'liqdir. Yevropa mamlakatlarida kommunikativ metod, Skandinaviya mamlakatlarida integrativ yondashuv, Osiyoda esa qat'iy akademik metod qo'llaniladi. Zamonaviy texnologiyalarni qo'llash til o'rganish jarayonini yanada interaktiv va individual darajaga moslashtirish imkonini beradi. Shu bois, turli mamlakatlarning tajribasini o'rganish va ularni milliy sharoitga moslashtirish til o'rganuvchilar uchun samarali natija beradi [10].

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Komiljon o'g, Y. O. A. (2025). MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARDA CHET TILINI O'RGANISHDAGI YUZAGA KELADIGAN QIYINCHILIKLAR. Ustozlar uchun, 74(2), 195-199.
2. Komiljon o'g, Y. O. A. (2025). MAKTABGACHA TA'LIMDA BOLALARGA CHET TILINI O'QITISHDA UCHRAYDIGAN QIYINCHILIKLAR. Ustozlar uchun, 74(2), 190-192.
3. Crystal, D. English as a Global Language. Cambridge University Press, 2012, 23-45 betlar.
4. Baker, C. Foundations of Bilingual Education and Bilingualism. Multilingual Matters, 2011, 12-34 betlar.
5. Seidlhofer, B. Understanding English as a Lingua Franca. Oxford University Press, 2015, 50-72 betlar.
6. Little, D. Language Learner Autonomy. Authentik, 2007, 18-40 betlar.
7. Skutnabb-Kangas, T. Linguistic Human Rights. Routledge, 2014, 25-48 betlar.

